

Univerza v Novem mestu
Fakulteta za zdravstvene vede

dr. Bojana Filej, dr. Maja Ebert Moltara,
Marjana Bernot, Brigita Muhič, Blaž Lukšič

Vloga mentorja pri soočanju študenta zdravstvene nege z oskrbo pacienta ob
zaključku življenja

Novo mesto, 2019

*Doc. dr. Bojana Filej
Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Novem mestu*

Pomen mentorskih kompetenc za kakovostno izvajanje kliničnega usposabljanja študentov zdravstvene nege

POVZETEK - Mentorski proces je multidimenzionalen koncept, v katerem sodelujejo mentor, študent in visokošolski učitelj. Da bi usposabljanje študentov potekalo uspešno in učinkovito in da bi bili doseženi učni cilji, potrebuje mentor ustrezne kompetence, ki si jih pridobi z izobraževanjem.

KLJUČNE BESEDE: model mentorstva, usposabljanje, kompetence

*dr. Maja Ebert Moltara, dr. med.
Onkološki inštitut Ljubljana*

Terminologija paliativne oskrbe

POVZETEK - Paliativna oskrba je mlada strokovna veda, ki si v našem prostoru še utrjuje svoje mesto. Z njeni razvojem in vključevanjem v temeljenje medicinske vede, so se pojavili številni izrazi, ki so pogostokrat nejasno opredeljeni ali pa se jih neustrezno medsebojno zamenjuje. To lahko vodi v medsebojno nerazumevanje in tudi do strokovnih napak. Dejstvo je, da so pojmi, ki se uporabljajo v oskrbi neozdravljivo bolnih jasno opredeljeni. Pomembno je, da o tem strokovnjake in tudi laike izobražujemo in jih podpiramo pri ustrezni rabi izrazoslovja. Tako lahko vplivamo na ustrezen razvoj stoke, njene integracije v zdravstveni sistem in tudi sprejemanje pri uporabnikih.

KLJUČNE BESEDE: izrazoslovje, paliativna medicina, paliativna zdravstvena nega, podporni terapija

*Marjana Bernot, dipl. m. s., univ. dipl. org., viš. pred.
Onkološki inštitut Ljubljana*

Vloga mentorja pri soočanju študenta zdravstvene nege z oskrbo pacienta ob zaključku življenja

POVZETEK - Na odločitve glede oskrbe ob koncu življenja poleg individualnih želja in možnosti oskrbe vpliva tudi okolje. Smrt je ena izmed najglobljih čustvenih izkušenj s katerim se ljudje srečamo in najbolj zanesljivih dejstev življenja, o katerem malo razmišljamo. Cilji oskrbe umirajočega so usmerjeni v zagotavljanje pacientovega udobja in dostojanstva, brez izvajanja nepotrebnih aktivnosti, ki bi negativno vplivale na kakovost pacientovega življenja. Ne glede na to kje pacient umre, ali so to bolnišnični oddelki ali doma, so običajno medicinske sestre zdravstveni strokovnjaki, ki preživijo s pacientom največ časa in prav zato imajo ob tem pomembno vlogo. Pozornost namenjajo tudi pacientovim bližnjim in to v času oskrbe kot v obdobju žalovanja. Zagotavljanje ustrezne strokovne in čustvene podpore študentom v času pridobivanja znanj in veščin, je ključnega pomena za pozitivno profesionalno rast in oblikovanje strokovnjaka, ki bo usposobljen za oskrbo umirajočega pacienta in nudenja ustrezne podpore njegovim bližnjim.

KLJUČNE BESEDE: paliativna oskrba, umiranje, smrt, znanje

Brigita Muhič, dipl. m. s.
Splošna bolnišnica Novo mesto

Neakutna bolnišnična obravnava pacienta v splošni bolnišnici Novo mesto

POVZETEK - Splošna bolnišnica Novo mesto, je 15. februarja 2018 odprla oddelek za neakutno bolnišnično obravnavo, za katerega želimo, da postane primer dobre prakse, z visoko kvaliteto storitev zdravstvene nege ter varno in profesionalno obravnavo pacientov. Do obravnave so upravičeni pacienti po zaključenem akutnem zdravljenju glede na kriterije Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Osnovni namen neakutne bolnišnične obravnave je kakovostna celostna oskrba pacientov, ki niso več upravičeni do akutne bolnišnične obravnave pred odpustom oz. premestitvijo v domače okolje, v socialnovarstveni zavod ali zdravilišče z vidika zdravstvene nege, rehabilitacije in socialne oskrbe. Na oddelku neakutne bolnišnične obravnave želimo doseči večjo stopnjo samooskrbe pacienta, kar je eden od osnovnih ciljev, ter razbremenitev obstoječe kapacitete bolnišnice, ki so namenjene za akutno obravnavo in zmanjšuje ležalna doba na oddelkih za akutno obravnavo.

KLJUČNE BESEDE: neakutna bolnišnična obravnava, individualna obravnava, celostna oskrba pacienta, zdravstvena nega, kakovost, akutna bolnišnična obravnava

Blaž Lukšič, dipl. zn.
Splošna bolnišnica Novo mesto

Sočutje izvajalcev zdravstvene nege s pacientom v procesu umiranja

POVZETEK - Sodobni čas nas sooča s problematiko povečanega števila umirajočih v zdravstvenih ustanovah, to pa za kakovostnejšo obravnavo prinaša potrebo po dodatnih izobraževanjih zdravstvenih delavcev na področju obravnave umirajočih pacientov. Medicinska sestra mora poleg konkretnega znanja o obravnavi umirajočega pacienta biti tudi zrela in stabilna oseba, s čutom za sočloveka in s časom, da prisluhne potrebam pacienta. V naši raziskavi smo odgovore iskali ravno na področju sočutja zdravstvenih delavcev, ki se s to, ranljivo skupino srečujejo. Ugotavljamo, da paliativna oskrba deluje v namen izboljšanja zadnje faze pacientovega življenja, proces umiranja je lahko tudi dolg in krut, v zadnjih trenutkih življenja pa je pomembno in prioritarno predvsem lajšanje bolečine. Medicinske sestre se zavedajo, da je umirajoča oseba iskrena, saj nima ne volje ne moči, da bi se pretvarjala. Jasno je, da je stiska pacienta najhujša, ko ta ostane sam, zlasti preko noči. Nadalje ugotavljamo, da anketiranci prepoznajo fizično pešanje umirajočega pacienta, a je znanja s področja oskrbe umirajočega premalo, zaradi česar je zdravstveno osebje nemalokrat v stiski. Medicinske sestre se zavedajo, da v zadnjih trenutkih življenja aktivno zdravljenje in medicinska diagnostika ni potrebna, zdravstvena nega pa tu deluje pri aktivnostih, ki pacientu trpljenje olajšajo in ga ne dodatno bremenijo. Življenja ne smemo podaljševati in ne skrajšati, poskrbeti pa moramo za kakovost umiranja, saj je smrt zadnje človekovo dejanje, medicinske sestre pa velikokrat opozorijo na to, da je zdravljenje v tej fazi prepogosto le podaljševanje trpljenja. Želimo si, da bi oskrba umirajočega napredovala v sami stroki, da bi bili pacienti deležni kakovostne obravnave, da bi bilo upoštevano tudi njihovo mnenje in želje po zdravljenju, zavedati pa se moramo, da je smrt najlepša v svojem mirnem domačem okolju v krogu svojih najljubših.

KLJUČNE BESEDE: paliativna zdravstvena nega, pacient, terminalna faza, smrt, bolečina, umiranje, zdravstveni delavci, dileme